

oskrbnino na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru, dvema učencema iz okraja na Kmetijski šoli pri Sv. Juriju ob južni žel., eni gojenki na Gospodinski kmetijski šoli pri Sv. Juriju ob juž. žel. Nadalje je kmetijski odbor dal večje prispevke za trimesečne gospodinske tečaje, ki so se vršili po raznih župnijah našega okraja. Kmetijski odbor je prispeval polovično vsoto za nakup 6 velikih trijerjev (žitni čistilni mlin), nakupil je večje število prevoznih ter nahrbtnih sadnih škroplilnic, travniških bran, sejalnih strojev, gnojničnih črpalk. Nakupil je večje količine »Arborina« za pomladno škropljenje sadnega drevja in več materiala za prcvit kmetijstva.

Nakazala se je tudi večja podpora za vinsko razstavo v Ptuj, nadalje podpora krajem, ki so bili prizadeti po lanskem suši, za potujočo kmetijsko razstavo, za novo osnovano zadružno mlekarstvo v Mariboru, Sadjarski zadrugi v Mariboru, za nakup sortirnih strojev itd. Nadalje je dal Kmetijski odbor za licenciranje bikov, kot priznanje vzornim bikorejcem tukajšnjega okraja je razdelil 18.000 Din, za dogon in razne nagrade.

Po nalogu banske uprave prevzame sreski kmetijski odbor v svojo oskrbo Heinzevo posestvo pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu, katero je bilo sedaj v upravi okrajnega cestnega odbora. Tekom časa bo skušal kmetijski odbor iz tega planinskega posestva napraviti vzoren planinski pašnik za mlado živino.

Pri seji se je nadalje poročalo, da so bili nekateri člani sreskega Kmetijskega odbora razrešeni v župnijskih odborih in sreskem kmetijskem odboru, ter da se morajo vršiti za ta izpraznjenega mesta dopolnilne volitve, ki se bodo izvršile v najkrajšem času.

Pri sreskem kmetijskem odboru sodelujejo priznani kmetijski strokovnjaki, kakor so: sreski načelnik dr. Marko Ipavc, kmetijski referenti inž. Ferlic, M. Supanc in Kuret. Za tekoče leto je

Za pomladno zdravljenje

čiščenje krvi in protis a bi prebav uporabljajte naš nacionalni produkt

„Planinka“-čaj Bahovec

Pravi samo v zaprtih in plombiranih zavočkih z napisom izdelovalca

LEKARNA Mr. BAHOVEC, LJUBLJANA

Odobreno po Min. zdr., pol. i nar. zdr., san. od. pod br. 2007.

izdelan obširen program odbora za delovanje v korist kmetijstva. Opozarjamo živinorejce, da prispeva sreski kmetijski odbor za pomladansko zaščitno cepljenje svinj proti rdečici Din 10.000, tako da se bodo lahko prašičejci posluževali cepjenja svinj na račun sreskega kmetijskega odbora.

*

»KOLENDAR KMETSKE ZVEZE« NI ZAPLENJEN!

»Koledar Kmetijske zveze« je sicer izšel v založbi Kmetijske zveze, ki pa ga je odstopila v last in prodajo Tiskarni sv. Cirila, ki ga je tiskala. Zato ta koledar ni zaplenjen, kakor je tu in tam orožništvo mislilo in mislilo tudi nekateri posestniki. Nasprotno je res, da je »Koledar Kmetijske zveze« razširjen v tisočih izvedih po vsej Sloveniji. Malenkost izvodov ga je še na razpolago. Kdor bi ga sedaj ne mogel plačati, naj ga naroči s pripombo, kdaj ga bo lahko plačal. Cena mu je 10 Din s poštnino vred in se naroča pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Kako si pripravimo kompost?

Kompost je izvrsten gnoj. Prav povsod se ga lahko koristno uporabi. V nobenem zelenjadnem vrtu bi ne smel manjkati kup komposta posebno še zato, ker nas njega priprava ne stane veliko truda, ne denarja.

V vrtu samem ali kje v bližini si poiščemo primeren prostor. Na pol senčnat je najboljši. Da nas pa ta »kupa« v lepo urejenem vrtu ne bode preveč v oči, nasadimo krog njega kakšno lepotično grmičje ali jagodno sadje, lahko tudi fižol.

Sedaj pa na delo! Vse odpadke iz hiše in vrta nosimo na kup: saje, lesni pepel, smeti, travo, mah, listje, žagovino, cestno blato, kuhinjske odpadke, perutninski gnoj i. dr. Seveda ne smejo biti vmes črepinje, kamni in celi kosi lesa in, na kar je še prav posebno paziti: nobenega črvicega sadja ali zelenjave, ker bi razni mrčes imel v kompostu le predobro priliko za razvoj. Ko je tak

27.000 vrst bankovcev.

Angleški nabiralec starin, Colling, ima zbirko bankovcev, kakoršne ni nikjer več na svetu. Med bankovci je tudi precej takih, ki nimajo več para. Vseh bankovcev je nekaj nad 27.000 v zbirki. Najstarejši bankovec je iz Kitajske, ki je bil v veljavi približno pred 600 leti. Prvi angleški bankovec so iz leta 1713 in se glase na 100 funtov. V zbirki so tudi stari ameriški bankovci za 5 funtov, na njih pa je naslikan angleški kralj. Na nekem bankovcu iz dobe revolucije v Franciji pa je tiskano prve: »Zakon kaznuje ponarejevalce s smrtjo.«

Januš Golec:

Trojno gorje.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvatskih pradedov.

Jokali so tržani od veselja in jo izpraševali o dogodkih po bitki pri Št. Petru in o usodi onih Pilštajnčanov, ki so morali iz Celja v verigah v Gradec in gotovo še tudi dalje v cesarski Dunaj.

Kdo bi naj zadostil s par stavki toliki radovednosti? Ema je namignila nestrpnemu na dom v očetovo krčmo, kjer jej bodo pomagali z razlago strašnih dogodkov njeni najboljši spremljevalci Teharčani.

Na pragu očetove hiše jo je sprejel grajski oskrbnik in jej pokinil v štibele, ker mora zvedeti poprej ona, kaj se je odigralo v njeni odsotnosti pod domačim krovom. S toliko križev sneti Ema je bilo zaupano takoj po povratu, da so pokopali njenega očeta pred tremi tedni. Objela ter vzela ga je majka smrt iz žalosti po njej, o kateri ni bilo niti zrljanjšega sporočila, da je še

13

sploh živa. Vesti o njej so zatonele za celjskim mesnim obzidjem, ki navadno ne prizanaša kmečkim glavam. Imetje v gotovini je zapustil blagopokojni cerkvi, nepremičnine bi naj opravljala graščina in uporabljala dohodke za podporo trškim revežem. Prestop praga očetove hiše za Emo ni bil vhod v svetišče zaželjenega svidenja z edinim še dragim bitjem na svetu, ampak vstop pod križ smrti očeta, ki jo je tako ljubil, da je umrl iz neutolažljivega hrepenenja po njej. Oskrbnik je ni skušal gostobesedno tolažiti, že prvi pogled na vrnilo mu je razodel, da ima pred seboj žensko, ki je prestala v mučeniškem junastvu nekaj več nego je izguba očeta!

Teharčani so se pomudili nekaj dni na Pilštajnu in zaupali tržanom še mnogo več o prebridki Emini usodi, nego bi to bila ona v dekliški skromnosti.

Raj starostne sreče je otvoril Emin nenadni pojav enookemu Belakovemu Andreju, ki je bil že do dobra prepričan, da mu je usojena le še beraška palica in na večer mrzli listnjak kot prenočišče. Po zlomu kmečkega puhta so kazali

kup dovolj velik, recimo 2 do 3 m dolg, 2 m širok in 1 m visok, lahko je pa seve tudi večji ali manjši, kar je pač odvisno od razpoložljivih snovi, začnemo nasipavati drugega.

Kup komposta je treba vsaj dvakrat na leto temeljito predelati, to se pravi: prelopatiti skoz in skoz in premetati. Med prelopatenjem dodamo med plasti nekaj apnenega praha, končno pa še celi kup komposta potresemo s tem prahom.

Prelopatenje in primes apna pospešujeta razkroj posameznih snovi tako, da postane kompost poprej uporabljiv. Eno prelopatenje v letu moramo brez-pogojno izvršiti v času hudega mraza, da premrzne kompost skoz in skoz. Po drugi predelavi namečemo kup tako, da nastane na vrhu vzdolž po sredini graben, kamor vlijemo od časa do časa gnojnico. Po prilično petkratnem prelopatenju, to je po dveh letih, je kompost uporabljiv.

Kup komposta moramo vedno opleti, da plevel ne izmožgava hranilnih snovi, in ga držati vlažnega. Mnogokateri nasadijo v to svrhu na kompostu buče ter dosežejo s tem oboje potrebno: zemlja ostane pod velikimi listi vlažna in plevel ne more uspevati.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v petek dne 18. marca so pripeljali špeharji 118 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10—12 Din, slanina po 10—11. Kmetje so pripeljali 2 voza krompirja po 1.50—1.75, 19 vreč čebule po 5.50—6 (česen 14—15), zelje 3—5. Ječmen 1.50, oves 1.25—1.50, koruza 1.50, prosa 1.50, ajda 1—1.25, ajdovo pšeno 3.50—4, fižol 1.75—2.50. Kokoš 25—35, piščanci 25—65, raca 20—30, puran 50—90. Seno 75—95, detelja 100—110. Orehi celi 4.50—5, luščeni 18—18.50. Jiren 12—16, karfiola 6—10, ohrovt 3—5, rajčič 12—14, jabolka 4—7. Mleko 2—3, smetana 10—12, sur. maslo 24—32, jajca 0.60—0.75, med 14—20, suhe slive 8—12.

DEKLETOM!

Štajerska dekleta so bila vedno znana kot ukaželjna in zato tudi kot dobre gospodinje. Vzrok: dobre gospodinjske knjige in šole. Je pa še vedno mnogo deklet, ki nimajo nobene gospodinjske knjige in niti »Gospodinjskega koledarja«. Dekleta, ne zanašajte se samo na doto, vaša dota je vaše znanje, vaša izobrazba, vaš sloves, da ste dobre in izobražene gospodinje! Zato sezite še po zadnjih izvodih letošnjega izbornega »Gospodinjskega koledarja«, katera ga še nima. Da vam omogočimo nakup, smo za te izvode znižali ceno na 6 Din, s poštino na 7 Din. Pošljite v znamkah naprej na Tiskarno sv. Cirila v Mariboru.

Mariborski svinjski sejem dne 18. III. 1932. Pripeljanih je bilo 135 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 7—9 tednov stari 80 do 120 Din, 3—4 mesece stari 130 do 250 Din, 5—7 mesecev stari 300 do 380 Din, 8—10 mesecev stari 400 do 500 Din, 1 leto stari 700 do 900 D, 1 kg žive teže 5 do 6.50 Din, 1 kg mrtve teže 7 do 8 Din. Prodanih je bilo 62 svinj.

*

Št. Janž na Dravskem polju. Prosvetno društvo je na zadnji odborovi seji sklenilo, da se igra, ki je bila pripravljena za velikonočni ponedeljek, preloži na Belo nedeljo. Vabimo tudi sosedna društva, zlasti fantovske krožke, da se te predstave udeležijo, ker bode nekaj svojevrstnega. S tem se preklicuje napoved v zadnji številki »Slovenskega Gospodarja«, na 1. strani.

Sv. Anton v Slov. goricah. Tukajšnji fantovski odsek Prosvetnega društva vprizori na velikonočni ponedeljek, popoldne po večernicah, v Društvenem domu petdejsko čarob-

no burko »Repoštev«. Tokrat bodo tudi lahko prišli na svoj račun tisti, kateri bi se radi prav pošteno nasmejali. V igri nastopijo poleg drugih tudi trije popotni rokodelci. In prav prijetno bodo zagledati prizore, ko bodo morali vsi trije ... kaj — to pa naj pride vsak sam pogledat. Zato kliče vsem domačinom, kakor tudi sosedem fantovski odsek: na svidenje! Ne bo vam žal! Vstopnina znižana! — Bog živi!

Velika Nedelja. Na velikonočni ponedeljek vprizori tukajšnje Prosvetno društvo nad vse zanimivo igro »Divji lovec« od Finžgarja. Ker je pričakovati obilnega obiska, je dobro, da si nabavite vstopnice že poprej v kaplaniji. Pridite!

Sv. Boženk v Slov. gor. Mnogo podučnega, lepega in zabavnega nam pripravlja naša mladina pod okriljem Kat. prosv. društva. Na velikonočni ponedeljek popoldan ob 3. uri bo namreč vprizorilo tokrat na novem odru zanimivo tridejansko Rodoljub iz Amerike ter končno še komičen prizor »Kmet in fotografe«. Obenem bo društvo s to prireditvijo obhajalo 25letnico svojega obstoja. Pridite od blizu in daleč!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo pri Sv. Križu pri Ljutomeru ponovi na Velikonočni ponedeljek igro »Revček Andrejček«. — Pridite!

Kapela pri Slatini-Radencih. Na velikonočni ponedeljek dne 28. t. m. ob 5. uri popoldne priredi kapelsko katoliško prosvetno društvo v restavracijski dvorani pri g. Maršehu v Radencih poučno in času primerno gledališko predstavo »Stari in mladi«. Vsi prijatelji poštene zabave so prijazno povabljeni, da se te prireditve udeležijo!

Sv. Vid na Planini. Dekliška zveza priredi na velikonočni ponedeljek ob treh popoldne v društveni dvorani materinski dan v proslavo naših dobrih, krščanskih mamic. Pridite v obilnem številu!

*

Zadnji trenutki znamenitih volunov.

Član francoskega najvišjega sodišča g. P. Bouchardou je napisal nekaj za-

Pilštajncani nanj kot na enega glavnih krivcev, ki je zvalil s svojim jezikom toliko mož ter fantov pod gosposki meč smrti. S preobitno »pijačo« je bilo po šentpeterski bitki pri kraju, sam Bog, še sta bila suhi kruh in streha na noč. Vest o Eminem povratku je sprejel Andrej s polnim overjenjem v preobrat svoje žalostne usode. Se ga je napil pri Pištelaku že koj drugo predpoldne, ko je bil zvedel zjutraj, da je Ema zopet doma. Nobene pridige še ni bil poslušal tako verno, kakor povest Teharčanov o trinoški celjski sodbi nad ujetimi puntarji in o slučajni najdbi kmečke junakinje ob cesti v ranah in v nezavesti. Štorklanja s prosjaško palico, ponočnega prezebanja po parmah in dnevne žeje je bilo za Andreja konec. Kdo bi bil zameril napol slepemu starcu ukanje pri belem dnevu!

Ema je vzela v lastne roke trško krčmo ter posest v okolici. Postala je znana doma in daleč naokrog kot iz groba vstala junakinja.

Siromak Andrej je že poskrbel, da se je govorilo ob shodih pri vseh številnih pilštajnskih

podružnicah o njegovi darežljivi gospodarici — kapitanski Emi.

Šmihelska nedelja leta 1573 je bila za pilštajnski trg velikanski tabor slovenskih in hrvaških kmečkih vernikov obojega spola.

Hrvati onstran Sotle se niso mogli načuditi, ker se ni znašal nikdo od gospode nad podložniki iz območja obsotelskih štajerskih graščin. Glavnih in vodilnih hrvaških borcev za staro pravdo niso le pobili, pobesili ter jih žive spekli in sežigali na grmadah, celo njih žene, deca in sorodniki so postali ne le sužnji pobesnele gospode, da — počasni mučeniki, katere so trpinčili čisto po nedolžnem. Zagorski seljaki so bili enoglasnega mnenja: turško robstvo ni in ne more biti gorje od grajskega! In vendar je Turčin mohamedan, ki je naščuvan po svoji veri na morijo in trpinčenje; graščak pa celo — kristjan!

Štajerski romarji so pojasnjevali Hrvatom, da spadajo gradovi ob obmejni Sotli pod škofovsko oblast. Posestniki krški škofje kažejo razumevanje za kmečke težnje. Baš radi tega, ker ne trpijo cerkveni dostojanstveniki odiranja in

Najstarejša podoba Matere božje.

Iz Aten poročajo, da je neki grški menih v skoraj že razpadlem samostanu pri Trapezuntu našel veliko količino kršč. ostankov, ki imajo veliko zgodovinsko in znanstveno vrednost. Ti ostanki so bili v tem samostanu zakopani že v I. stol. po Kristusu. Med njimi se nahaja podoba Matere božje, ki zanjo trdijo strokovnjaki, da je izvirno delo evangelista Luke.

Razsodnosti manjka.

Bivši predsednik Zedinjenih držav Severne Amerike Calvin Coolidge je v nekem časniku spisal članek, v ka-